

Geachte besturen van onze politieke partijen, statenleden,

Bijgaand een brief gericht aan de besturen van onze provinciale landschappen en natuurmonumenten. Dit gaat over de Bossenstrategie van Minister Schouten. Dit wordt landelijk beleid, maar vanuit de provincies kunt u uw invloed laten gelden. In elke provincie is veel meer bos nodig.

Het ziet ernaar uit dat als deze nationale strategie ongewijzigd wordt ingevoerd de ellende niet te overzien is. Het is voor ons burgers onverdraagzaam dat veel bos gekapt is en nog meer gekapt dreigt te gaan worden. Het is nog meer onbegrijpelijk dat het vaak gaat om bos dat van ons allemaal is, via Staats Bosbeheer.

Bescherm a.u.b. al uw/onze bomen in de provincie.

Laat uw krachtige geluid horen om het klimaat te kunnen harmoniseren en een totaal andere weg te gaan bewandelen: een weg van kleinschaligheid en circulaire inzet van bos, met een veel groter aandeel bos. Iets waar we de komende tientallen, honderden jaren actief aan kunnen werken.

Bespreekt u dit in uw partij? Wij hopen op goed provinciaal beleid ter vergroting van het bosareaal. Wij hopen dat u krachtige lobby ontwikkelt tot behoud van al onze bomen en het verstandig poten van veel meer bomen.

Wij hopen van u te horen,

Met hartelijke groet,
St Leven met de Aarde
tel 065346442

Aan het Bestuur van de Vereniging Natuurmonumenten
Aan de Besturen van de Provinciale Landschappen
cc Tweede Kamerleden, Politieke Partijen, Provincies, Gemeenten

Etten, 22 september 2021

Onderwerp: Uw positiebepaling betr. kaalkap bossen

Geachte Besturen,

Hierbij vragen wij dringend uw aandacht voor het volgende.

Bekend is dat het in stand houden van bos en grootschalig herbebossen het beste is voor het harmoniseren van het klimaat. Berekend is dat we om beneden de 350 ppm CO₂ te komen de helft van onze aarde moeten bedekken en bedekt houden met bos.

Wij komen hierover graag met u in gesprek. Geef a.u.b. aan als u dat ook noodzakelijk vindt. Immers...

De huidige praktijk is geheel anders.

Zoals u bekend heeft de minister van LNV, Carola Schouten, in 2019 een ontwerp Bossenstrategie in procedure gebracht. Dit document is sterk omstreden, zowel maatschappelijk als politiek, o.a. omdat het de weg effent voor kaalkap tot maximaal een halve hectare als vorm van regulier bosbeheer. Tevens blijven nog veel zaken onbenoemd en daarmee onduidelijk, en laten derhalve alle ruimte voor "eigen interpretatie". Een zeer ongewenste situatie, die onomkeerbare schade kan toebrengen aan de natuur.

Een halve hectare kaalkap lijkt bescheiden. Kaalkap leidt echter tot soortenarme, uniforme bossen, opgedeeld in homogene percelen van verschillende jaargangen. Bos dat zich gedurende een mensenleeftijd of meer duurzaam heeft kunnen ontwikkelen, wordt volledig afgebroken en moet vanaf de nulpositie worden hersteld; dat vergt

veel kosten en inspanningen. Dit zal wederom een mensenleeftijd in beslag nemen. Bovendien wordt op deze wijze de verdere ontwikkeling van het boscysteem naar oudere stadia, met een veel rijkere biodiversiteit, geblokkeerd.

De Bossenstrategie rekt kaalkap tot een halve hectare tot zogenaamd “kleinschalig bosbeheer” en suggereert dat het bijdraagt aan de hoofddoelstellingen: biodiversiteit, klimaatadaptatie en klimaatmitigatie. Echter is wetenschappelijk aangetoond dat kaalkap, ongeacht de schaal, schadelijk is voor de biodiversiteit, de CO₂-opslag, de bodemkwaliteit en het klimaat – en daarmee juist in flagrante tegenspraak met de ambities en doelen van de Bossenstrategie!

Gelukkig wordt dit systeem door uw organisaties niet of nauwelijks toegepast, in overeenstemming met uw doelstellingen, en is kaalkap slechts in bijzondere situaties aan de orde. Dat juichen wij toe.

Staatsbosbeheer daarentegen past kaalkap al sedert een tiental jaren standaard toe in zijn multifunctionele bossen, ter grootte van 1% van het areaal per jaar, met een omlooptijd van maximaal honderd jaar. De gevolgen zijn intussen alom zichtbaar. Dat het sinds kort slechts vlaktes van maximaal een halve hectare betreft en niet, zoals dus lang standaard beleid was twee hectare, doet niet af aan het feit dat het totale kaalgekapte areaal minimaal gelijk blijft, omdat het is verdeeld over een groter aantal kleine eenheden. De Bossenstrategie voorziet

ook niet in een beperking tot een maximum aan hectares, of een minimale ruimte tussen de kapvlakten. Met andere woorden: de boscogenaren worden hierin geheel vrijgelaten. Krijgen we dambord-bossen?

Aangezien het ministerie van LNV dit systeem bovendien via het subsidiestelsel zal gaan subsidiëren, mag verwacht worden dat particuliere en gemeentelijke boscogenaren in verleiding worden gebracht tot meer bomenkap.

De politieke besluitvorming over de Bossenstrategie in de Tweede Kamer is al meer dan een jaar gaande, maar stagneert tot nog toe, met name als gevolg van dit controversiële punt. Voor de meeste politici zijn de bosbouwtechnische aspecten moeilijk te overzien. Zij zijn daarom geneigd zich te richten naar de opvattingen van de terreinbeheerders, in het bijzonder de terrein beherende natuurbeschermingsorganisaties.

De positie van uw organisatie is op dit punt lang in het vage gebleven. Inmiddels hebben uw vertegenwoordigers Bjorn van den Boom en Hank Bartelink zich kortgeleden – tot onze grote ontsteltenis - onverkort achter het kaalkapbeleid van het ministerie van LNV geschaard. Zij hebben zelfs met succes de kritische Kamerleden Thijssen van de PvdA en Bromet van Groen Links onder druk gezet om een goede motie die voorzag in een verbod op kaalkap met passende ontheffingsmogelijkheden, terug te nemen en te vervangen door een volstrekt vrijblijvende tekst. Gezien uw doelstellingen een onbegrijpelijke actie.

Waarom steunt uw organisatie het dubbelzinnige en schadelijke beleid van minister Schouten? U past het kaalkapsysteem zelf immers (nog) niet of nauwelijks toe? Uw belangrijkste argument blijkt te zijn dat u vreest dat een ontheffingssysteem tot bureaucratische rompslomp zou leiden. En dat u kaalkap graag wilt behouden als onderdeel van uw “gereedschapskist”. Dat is begrijpelijk, gezien vanuit het strikt bedrijfsmatige belang van uw organisatie.

Maar het gaat volledig voorbij aan de bredere verantwoordelijkheid van uw organisatie als particuliere natuurbescherming voor het bewaken van de kwaliteit van het natuurbeleid in ons land. Vanuit die gewetenfunctie wordt uw stellingname door politiek en samenleving primair beoordeeld.

WIJ ZIJN DIE SAMENLEVING en doen daarom een dringend beroep op u om de door uw vertegenwoordigers ingenomen positie, waarin wij ons als achterban NIET herkennen!, alsnog te herzien en u onverkort uit te spreken tegen kaalkap, ook van kleinere eenheden, met uiteraard behoud van de gewenste mogelijkheid van ontheffing in bijzondere gevallen. Deze bijzondere gevallen dienen duidelijk te worden omschreven. De hoeveelheid ontheffingen per gebied dienen te worden beperkt. In volwassen bossen kan maar zeer beperkt per jaar hout worden “geoogst”.

We hebben al het bladerdak nodig voor het vastleggen van CO₂ en het verkoelen d.m.v. verdamping.

Wij verwachten uw inzet en reactie om te voorkomen dat de beoogde bossenstrategie in werking treedt.

Wij vragen u een internationale coalitie te vormen die werkelijk werk maakt van herbebossen met als doel volledige klimaatharmonisatie, zodat ijskappen weer gaan groeien en onze rivieren gemengde rivieren blijven en gemeenschappen die afhankelijk zijn van smeltwater, zoals grote delen van Azië, niet uitsterven

Met hartelijke groet,

Stichting Leven met de Aarde,
Lies Visscher-Endeveld
Warmseweg 22
70765 EL Etten
Tel 0653464642